

407. Valkó, Tőpart

(Pest megye) Szk, Á

Az 1686 hrsz. telek a Valkó és Vácszentlászló között elterülő horgásztó feletti Kásatető nevű, nagyjából K-Ny-i irányú dombvonulaton helyezkedik el, két ismert régészeti lelőhely (Valkó 13. lh., Vácszentlászló 6. lh.) között. Mindkét lelőhelyről neolit, bronzkori és szarmata kerámia ismert terepbejárásból. Az alábbiakban ismertetett kibontakozó lelőhely mindkettőhöz tartozhat, illetve összeköttetést teremthet a kásatetői földvár (13. lh.) és előtere között.

2004-ben leletmentést végeztünk a helyszínen, ahol egy lengyeli kultúrához tartozó sír került elő, és az árok oldalában ugyancsak neolit cserepekkel datált vékony kultúrréteget észleltünk.

2005 márciusában a házalap tervezett bővítése miatt újabb feltárást kellett elvégezni. Ennek során további 3 objektum került elő: 2 valószínűleg szkíta gödör, amelyet kézzel formált és jól iszapolt szürke kerámia jellemzett, valamint egy Árpád-kori földbe mélyített ház részlete. ÉK-i sarkában átégett tapasztás(tűzhely)-maradvány került elő, betöltésében nagy mennyiségű őrlőkő- és terméskőtöredék. Néhány korongolt, tűzdelt díszítésű cserép datálja.

Munkatársak: Fekete Zoltán, Rácz Tibor, Patay Róbert régészek, Jakab Attila régészhallgató, Szabó Sándor ásatási technikus, Érdi Benedek geodéta.

KULCSÁR VALÉRIA

408. Vanyarc, Szlovácka-dolina

(Nógrád megye) Pa

A Szlovácka-dolina és a Cesz-dolina közti dombtetőn folytatott ásatás során 2005. júliusban két hét alatt 25 m²-t tártunk fel, melynek kétharmadán középső paleolitikus kultúrréteg részletét bontottuk ki. A leletek a korábbi tapasztalatoknak megfelelően a felszín alatt 60–80 cm-rel, vörösbarna, repedezett agyagban feküdtek; egy helyen 110 cm mélységben elértük a mállott mészkövet. A megmunkált eszközök mellett mintegy 800 szilánk és pattinték, illetve néhány faszénzsemcse került elő. A leletek helyi limnokvarcitből, üveges kvarcporfirből, illetve kvarcitből készültek.

Munkatársak: Nagy Gábor, Tóth Zsuzsa és Zandler Krisztián egyetemi hallgatók, László Orsolya antropológus.

MARKÓ ANDRÁS

409. Vasegerszeg, Hermina tábla

(Vas megye) Ó, Ú

Az épülő 400 kV-os Győr–Szombathely távvezeték 172. sz. oszlopának helyén (Hrsz.: 0128/2) egy patakmedertől Ny-ra, egy széles, lapos háton a korábbi terepbejárások alkalmával őskori kerámia került elő (1. lh.). A 2005. júniusi kutatás során kb. egy 14×14 m-es területen néhány jellegtelen őskori kerámiatöredéken kívül más régészeti jelenséget nem figyeltünk meg.

A 173. sz. oszlophelytől (Hrsz.: 0140/8) K-re, a Körispatak irányában több római kerámiatöredék is előke-

rült (2. lh.). Júniusban egy kb. 9×10 m-es területen folyt kutatás. Egy U átmetszetű, nem túl mély árok került elő, leletanyaga nem volt. Betöltése alapján feltételezzük, hogy újkori lehetett.

A 175. sz. oszlophely a Körispataktól Ny-ra, a medret követő teraszon található, egy alig-alig kiemelkedő, kissé laposabb dombon (3. lh.). Júniusban a kutatás egy kb. 9×10 m-es területen folyt. Nem került elő objektum, csak néhány kavicsal soványított, vöröses színű, rosszul égetett, rossz megtartású, jellegtelen kerámiatöredék.

FARKAS CSILLA

410. Vasvár, Cigányszer

(Vas megye) Kk, Kú

Vasvár város településrendezési tervéhez kapcsolódóan 2005. szeptember 16-án régészeti terepbejárást végeztünk.

A város DK-i részén az üzemtől és transzformátorháztól D-re, az összefüggő erdőtömb DK-i sarkáig húzódó, a tervek szerint utcákkal határolt parcella K-i részén fedeztünk fel egy új lelőhelyet (Hrsz.: 0113/16). Jó látási viszonyok között, szántott területen, kevés késő középkori-kora újkori kerámiatöredéket gyűjtöttünk kb. 200×150 m-es foltban. A lelőhely a Cigányszer nevű hátrészen található, ahol kettős, É-D-i irányú, viszonylag keskeny (kb. 80 m) vonulat húzódik egymás mellett. E két jól látható kiemelkedésen figyeltük meg a feltehetően tanyára utaló telepjelenséget.

E lelőhelytől DNy-ra kb. 200 m-re, a Gyár-dombon, a két erdősáv határolta szűkületben három hasonló korú kerámiatöredéket gyűjtöttünk.

SOMOGYI KRISZTINA

411. Vasvár, Vörösmarty Mihály utca 2.

(Vas megye) Kú

2005. augusztus 9-én helyszíni szemlét tartottam a „préposti lak” nevű lelőhelyen. Az ismert régészeti lelőhelynek kb. 1/3-át a telekhatárig mintegy 60–100 cm mélységben elhordták, illetve elterítették. A telekhatáron álló kerítéshez nyomódott földből újkori edénytöredékeket és egy középkori kályhaszem töredékét gyűjtöttük. A telekre, a földmunkák helyszínére a tulajdonos nem engedett be.

Az akkor még gyümölcsöskertekben fekvő lelőhely most megsemmisült részét az 1990-es években Derdák Ferenc geodéta (Savaria Múzeum) felmérte.

KISS GÁBOR

412. Vác, Bécsi kapu

(Pest megye) Kö

2005. május 18. és június 30. között végeztük a középkori német város É-i városkapujának, a Bécsi kapunak a feltárását. A kaputorony három oldalfalának alapjait teljes hosszában, a Ny-i, Duna felőli falát kb. 2 m-es szakaszon bontottuk ki. A kb. 11×11 m külső szélességű torony É-i támadható oldalát az alapozás szintjén két lépcsőzetes tám-